

Sygn. akt IV P 176/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy w S.

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Wioletta Szulc
Protokolant:	st. sekr. sądowy Lucyna Kozyra

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 r.

sprawy E. D.

przeciwko Zespołowi (...) w C.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. przyznaje pozwanemu Zespołowi (...) w C. od powódki E. D. kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV P 176/15

UZASADNIENIE

E. D. wniosła przeciwko Zespołowi (...) w C. pozew o zapłatę kwoty 3.899,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od:

- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.10.2012 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.11.2012 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.12.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 115,34 zł (sto piętnaście złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 01.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 115,34 zł (sto piętnaście złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 01.02.2013 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.03.2013 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.04.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 115,34 zł (sto piętnaście złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 01.05.2013 r. do dnia zapłaty,

- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.06.2013 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.07.2013 r. do dnia zapłaty,
- 127,90 zł (sto dwadzieścia siedem złotych dziewięćdziesiąt groszy) od dnia 01.08.2013 r. do dnia zapłaty,
- 127,90 zł (sto dwadzieścia siedem złotych dziewięćdziesiąt groszy) od dnia 01.09.2013 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.10.2013 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.11.2013 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.12.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 115,34 zł (sto piętnaście złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 01.01.2014 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.02.2014 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.03.2014 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.04.2014 r. do dnia zapłaty,
- 115,34 zł (sto piętnaście złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 01.05.2014 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.06.2014 r. do dnia zapłaty,
- 117,29 zł (sto siedemnaście złotych dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 01.07.2014 r. do dnia zapłaty,
- 129,94 zł (sto dwadzieścia dziewięć złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 01.08.2014 r. do dnia zapłaty,
- 129,94 zł (sto dwadzieścia dziewięć złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 01.09.2014 r. do dnia zapłaty,
- 124,10 zł (sto dwadzieścia cztery złote dziesięć groszy) od dnia 01.10.2014 r. do dnia zapłaty,
- 120,21 zł (sto dwadzieścia złotych dwadzieścia jeden groszy) od dnia 01.11.2014 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.12.2014 r. do dnia zapłaty,
- 118,26 zł (sto osiemnaście złotych dwadzieścia sześć groszy) od dnia 01.01.2015 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.02.2015 r. do dnia zapłaty,
- 121,18 zł (sto dwadzieścia jeden złotych osiemnaście groszy) od dnia 01.03.2015 r. do dnia zapłaty,
- 123,13 zł (sto dwadzieścia trzy złote trzynaście groszy) od dnia 01.04.2015 r. do dnia zapłaty,
- 119,23 zł (sto dziewiętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) od dnia 01.05.2015 r. do dnia zapłaty,
- 121,18 zł (sto dwadzieścia jeden złotych osiemnaście groszy) od dnia 01.06.2015 r. do dnia zapłaty,
- 127,99 zł (sto dwadzieścia siedem złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 01.07.2015 r. do dnia zapłaty,
- 148,86 zł (sto czterdzieści osiem złotych osiemdziesiąt sześć groszy) od dnia 01.08.2015 r. do dnia zapłaty,
- 148,86 zł (sto czterdzieści osiem złotych osiemdziesiąt sześć groszy) od dnia 01.09.2015 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że do sierpnia 2015 roku była zatrudniona na stanowisku Dyrektora Zespołu (...) w C..

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lipca 2012 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy od 1 września 2012 r. wzrosła o 3,8% kwota bazowa, na podstawie której obliczało się wynagrodzenie nauczycieli.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych w brzmieniu obowiązującym na dzień 1 września 2012 r. – podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli w związku z kwotą bazową obowiązującą w dniu 1 września 2012 r. powinna nastąpić nie później niż do dnia 30 września 2012 r. z wyrównaniem od dnia 1 września 2012 r.

Pomimo wzrostu kwoty bazowej od 1 września 2012 r. powódce nie zmieniono wysokości wynagrodzenia, jak również do chwili obecnej nie zostało ono wyrównane.

Powódka wnosi zatem o zapłatę kwoty 3899,86 zł tytułem niewypłaconego przez pozwanego wynagrodzenia za okres od 1 września 2012 r. do 30 sierpnia 2015 r. Na tę kwotę składa się różnica pomiędzy otrzymanym przez powódkę wynagrodzeniem a wynagrodzeniem jej należnym, tj. uwzględniającym podwyżkę o 3,8% kwoty bazowej.

W dniu 18.11.2015 r. wydano nakaz w postępowaniu upominawczym [k 28].

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwany kwestionuje roszczenia powódki zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Zgodnie bowiem z art. 30 ustawy – Karta Nauczyciela wynagrodzenie nauczyciela składa się z: wynagrodzenia zasadniczego, dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń i dodatków socjalnych określonych w art. 54.

Ponadto wysokość wynagrodzenia zasadniczego uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych. Wysokość dodatków zależy do okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy, wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy.

Nadto – zgodnie z art. 30 ust. 5 Karty Nauczyciela – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia:

1) corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego,

2) sposób obliczania wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową i minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 4a,

3) wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego,

4) sposób ustalania wysokości wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy - uwzględniając stopnie awansu zawodowego, poziom wykształcenia nauczycieli i wymiar zajęć obowiązkowych, stanowiska kierownicze w szkole i sprawowane funkcje, stopień zaangażowania nauczycieli w pracę oraz zapewniając, że wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym od pracy uwzględnia osobistą stawkę zaszerogowania nauczyciela i dodatek za warunki pracy.

Wysokość wynagrodzenia nauczycieli powiązana jest z kwotą bazową, określoną dla nauczycieli w ustawie budżetowej, bowiem zgodnie z art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela średnie wynagrodzenie nauczyciela stanowi dla:

- 1) nauczyciela stażysty - 100%,
- 2) nauczyciela kontraktowego - 111%,
- 3) nauczyciela mianowanego - 144%,
- 4) nauczyciela dyplomowanego - 184%

- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W kontekście powyższego, wyliczając wysokość średniego wynagrodzenia bierze się pod uwagę wszystkie składniki wynagrodzenia, a zatem wynagrodzenie zasadnicze oraz wymienione dodatki i świadczenia.

Nadto zgodnie z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:

- 1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,
- 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,
- 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach - w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Zdaniem pozwanego, przywołane regulacje dają podstawę do wniosku, że średnie wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, określone w Karcie Nauczyciela musi być osiągnięte na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego, a nie przez każdego nauczyciela zatrudnionego w szkole prowadzonej przez tę jednostkę. Z uwagi na to, że wysokość wynagrodzenia nauczyciela zależy nie tylko od posiadanego stopnia awansu zawodowego, ale też od kwalifikacji, wymiaru zajęć, okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy, może się zdarzyć, iż jeden nauczyciel będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od średniego, a drugi wyższe, w sumie zaś ich wynagrodzenia nie będą niższe od średniego wynagrodzenia wynikającego z Karty Nauczyciela.

Kwoty wskazane w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela nie mają charakteru roszczeniowego, a jedynie stanowią dyrektywę ustawową dla ministra właściwego do spraw oświaty przy ustalaniu wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, a także dla organów prowadzących szkoły, wydających regulaminy wynagradzania nauczycieli.

Żądanie powódki wyrównania wynagrodzenia w związku ze wzrostem kwoty bazowej jest zatem całkowicie bezzasadne.

Strona pozwana wskazała również, że od 1 września 2012 r. do 30 sierpnia 2015 r. kwota bazowa wynosiła 2717,59 zł, a zatem średnie wynagrodzenie nauczycieli dyplomowanych wynosiło 5000,37 zł, przy czym kwota ta obejmuje wynagrodzenie zasadnicze i pozostałe składniki, w tym dodatki. Wynagrodzenie minimalne wynosiło natomiast w tym okresie 3109 zł brutto. Przyrównując te wartości do wynagrodzenia powódki, uznać należy, że jej wynagrodzenie było wyższe od minimalnego, jak i średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, stąd jej powództwo winno ulec oddaleniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. D. jest zatrudniona w Zespole (...) w C.. Od 1 września 1995 roku do 31 sierpnia 2007 roku pełniła funkcję dyrektora Szkoły Podstawowej, a od 1 września 2007 roku do 31 sierpnia 2015 roku – dyrektora Zespołu (...) w C.. Od 1 września 2015 roku E. D. nie pełni już funkcji dyrektora. Nadal jest zatrudniona jako nauczyciel. Od 13 lipca 2006 roku jest nauczycielem dyplomowanym. Powódka posiada wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym.

Bezsporne.

Do 31 sierpnia 2012 roku E. D. otrzymywała wynagrodzenie, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4050 zł, dodatek motywacyjny w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego, dodatek funkcyjny (kierowniczy) – 1047,30 zł.

Dowód:

- pismo dot. zmiany wysokości wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego z 20.02.2012 r., k. 236 części B akt osobowych powódki,
- pismo dot. wysokości dodatku motywacyjnego, k. 235, 239 części B akt osobowych powódki.

E. D. od 1 września 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4131 zł, dodatek za wysługę lat – 826,20 zł, dodatek motywacyjny – 826,20 zł, dodatek funkcyjny (kierowniczy) – 1087,10 zł, dodatek wiejski – 413,10 zł, dodatek mieszkaniowy – 120 zł. W 2012 roku otrzymała jednorazową nagrodę w kwocie 5000 zł.

Dowód:

- pismo dot. zmiany wysokości wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego z 31.08.2012 r., k. 243 części B akt osobowych powódki,
- pismo dot. wysokości dodatku motywacyjnego z 31.08.2012 r., k. 242 części B akt osobowych powódki,
- kartoteka zarobkowa za 2012 rok, k. 8,
- zestawienie wynagrodzeń, k. 16-17,
- zeznania E. L., k. 90v-91.

E. D. od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4131 zł, dodatek za wysługę lat – 826,20 zł, dodatek motywacyjny – 826,20 zł, dodatek funkcyjny (kierowniczy) – 1087,10 zł, dodatek wiejski – 413,10 zł, dodatek mieszkaniowy – 128 zł. W 2013 roku otrzymała dodatkowe wynagrodzenie (tzw. 13-stka) w kwocie 7545,20 zł oraz nagrodę jubileuszową w kwocie 9477 zł. W 2013 roku otrzymywała wynagrodzenie za pracę w ponadwymiarowych godzinach w łącznej kwocie 4296,24 zł.

Dowód:

- pismo dot. wysokości dodatku motywacyjnego z 20.02.2013 r. i 30.08.2013 r., k. 247, 248 części B akt osobowych powódki,

- kartoteka zarobkowa za 2013 rok, k. 9-10,

- zestawienie wynagrodzeń, k. 16-17.

E. D. od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4131 zł, dodatek za wysługę lat – 826,20 zł, dodatek motywacyjny – 826,20 zł, dodatek funkcyjny (kierowniczy) – 1087,10 zł, dodatek wiejski – 413,10 zł, dodatek mieszkaniowy – 134,40 zł. W 2014 roku otrzymała dodatkowe wynagrodzenie (tzw. 13-stka) w kwocie 7495,06 zł oraz nagrodę burmistrza w kwocie 4500 zł. W 2014 roku otrzymywała wynagrodzenie za pracę w ponadwymiarowych godzinach w łącznej kwocie 5012,28 zł.

Dowód:

- pismo dot. wysokości dodatku motywacyjnego z 24.02.2014 r. i 29.08.2014 r., k. 252, 253 części B akt osobowych powódki,

- kartoteka zarobkowa za 2014 rok, k. 11-12,

- zestawienie wynagrodzeń, k. 16-17.

E. D. od 1 stycznia 2015 roku do 31 sierpnia 2015 roku otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4131 zł, dodatek za wysługę lat – 826,20 zł, dodatek motywacyjny – 826,20 zł, dodatek funkcyjny (kierowniczy) – 1087,10 zł, dodatek wiejski – 413,10 zł, dodatek mieszkaniowy – 140 zł. W 2015 roku otrzymała dodatkowe wynagrodzenie (tzw. 13-stka) w kwocie 7622,47 zł. W okresie od stycznia do sierpnia 2015 roku otrzymywała wynagrodzenie za pracę w ponadwymiarowych godzinach w łącznej kwocie 3800,52 zł.

Dowód:

- pismo dot. wysokości dodatku motywacyjnego z 20.02.2015 r., k. 258 części B akt osobowych powódki,

- pismo dot. wysokości dodatku wiejskiego, k. 259 części B akt osobowych powódki,

- kartoteka zarobkowa za 2015 rok, k. 13,

- zestawienie wynagrodzeń, k. 16-17.

Sąd Rejonowy rozważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne należało oddalić.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sąd, ustalając stan faktyczny sprawy, miał na uwadze treść przepisu art. 227 k.p.c., a mianowicie, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Jako że meritum niniejszego postępowania stanowi ustalenie, czy powódce należy się od pozwanego kwota 3.899,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem zapłaty za wyrównanie wynagrodzenia za pracę, jedynie fakty wpływające na tę okoliczność mogły stanowić przedmiot ustaleń faktycznych czynionych przez sąd.

Sąd ustalał stan faktyczny sprawy opierając się na zgromadzonych w sprawie, a powołanych wyżej, dokumentach i zeznaniach świadka E. L..

W ocenie Sądu, zgromadzone w aktach sprawy dokumenty – jako sporządzone w sposób przewidziany prawem oraz przez podmioty do tego uprawnione – uznać należy za wiarygodne. Zdaniem Sądu, po bezpośrednim zapoznaniu się

z materiałem dokumentarnym nie sposób formułować co do niego zastrzeżeń, albowiem brak jest okoliczności, które wpływałyby negatywnie na jego ocenę.

Nie sposób również kwestionować zeznań E. L., gdyż są one zgodne z załączonymi do sprawy dokumentami w zakresie podwyższenia wynagrodzenia powódki za okres od 1 września 2012 roku.

Sąd nie przeprowadzał dowodu z przesłuchania powódki, albowiem zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód tego rodzaju przeprowadza się, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W realiach niniejszej sprawy przesłuchanie stron nie było konieczne z uwagi na fakt, że wszelkie okoliczności dotyczące zasadności powództwa można ustalić na podstawie przedłożonych dokumentów.

Przeprowadzona ocena materiału dowodowego pozwoliła na merytoryczną ocenę żądania strony powodowej. Roszczenie to obejmuje ustalenie, czy powódce należy się zapłata kwoty 3.899,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę. W tym względzie dodać należy, że między stronami nie ma sporu co do faktów, ale co do rozumienia przepisów prawa i tego co one ze sobą niosą. Spór zatem dotyczy interpretacji przepisów regulujących wynagrodzenie nauczycieli.

W tym względzie zasadnicze znaczenie ma regulacja zawarte w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, wynagrodzenie nauczycieli, z zastrzeżeniem art. 32, składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy;
- 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatków socjalnych określonych w art. 54.

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych, a wysokość dodatków odpowiednio od okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy (art. 30 ust. 2 Karty Nauczyciela).

Co warto podkreślić, Karta Nauczyciela posługuje się dwoma pojęciami odnoszonymi do wynagrodzeń nauczycieli: wynagrodzenie średnie oraz wynagrodzenie minimalne. Różne są mechanizmy ich ustalania oraz różne jest ich znaczenie.

Stosownie do art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla:

- 1) nauczyciela stażysty - 100%,
- 2) nauczyciela kontraktowego - 111%,
- 3) nauczyciela mianowanego - 144%,
- 4) nauczyciela dyplomowanego - 184%

- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

Kwota bazowa od 1 września 2012 roku wynosi 2717,59 zł (art. 33 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej w związku z ustawą budżetową na 2012 rok, 2013, rok, 2014 rok, 2015 rok).

Wobec powyższego, średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego od 1 września 2012 roku wynosi 184% kwoty 2717,59 zł, tj. 5000,37 zł.

Jak się podkreśla w literaturze prawa pracy, „(...) średnie wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, określone w Karcie Nauczyciela, musi być osiągnięte na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego, a nie przez każdego nauczyciela zatrudnionego w szkole prowadzonej przez tę jednostkę. Z uwagi na to, iż wysokość wynagrodzenia nauczyciela zależy nie tylko od posiadanego stopnia awansu zawodowego, ale też od kwalifikacji, wymiaru zajęć, okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy, może się zdarzyć, iż jeden nauczyciel będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od średniego, a drugi wyższe, w sumie zaś ich wynagrodzenia nie będą niższe od średniego wynagrodzenia wynikającego z Karty Nauczyciela (M. Szymańska [w:] A. Barański, J. Rozwadowska-Skrzeczyńska, M. Szymańska, Karta Nauczyciela. Komentarz, LEX 2014, uwagi do art. 30, teza 3).

Z kolei stosownie do art. 30 ust. 5 Karty Nauczyciela, Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia:

1) corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego,

2) sposób obliczania wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową i minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 4a,

3) wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego,

4) sposób ustalania wysokości wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy

- uwzględniając stopnie awansu zawodowego, poziom wykształcenia nauczycieli i wymiar zajęć obowiązkowych, stanowiska kierownicze w szkole i sprawowane funkcje, stopień zaangażowania nauczycieli w pracę oraz zapewniając, że wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym od pracy uwzględnia osobistą stawkę zaszeregowania nauczyciela i dodatek za warunki pracy.

Od 1 września 2012 roku minimalne wynagrodzenie zasadnicze dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem zawodowym magistra z przygotowaniem pedagogicznym wynosi 3109 zł (§ 2 ust. 1 oraz stanowiąca załącznik tabela rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy; Dz. U. z 2005 r., Nr 22, poz. 181 ze zmianami; aktualny tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 416 ze zmianami). Warto zwrócić uwagę, że stosownie do art. 30 ust. 5 Karty Nauczyciela minister właściwy określa jedynie wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Stąd pozostałe elementy wynagrodzenia każdego nauczyciela określa się w inny sposób. W tym względzie, stosownie do art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, to organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:

1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,

2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,

3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach

- w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Takim aktem prawnym dla Zespołu Szkół Publicznych w C. jest Uchwała Nr XXIV/201/2009 Rady Miejskiej w C. z dnia 23 kwietnia 2009 r., ze zmianami wynikającymi z Uchwały Nr XXVII/239/09 Rady Miejskiej w C. z dnia 17 września 2009 r., Uchwały Nr XXIX/258/09 Rady Miejskiej w C. z dnia 2 grudnia 2009 r. oraz Uchwały Nr XVIII/145/12 Rady Miejskiej w C. z dnia 26 września 2012 r. (k. 51, 52, 53, 63-75).

Warto podkreślić, że – zgodnie z art. 30 ust. 10 Karty Nauczyciela – organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego mogą zwiększać środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, a ponadto mogą upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach oraz w granicach ustalonego planu finansowego szkoły, do przyznawania minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wyższej od ustalonej w przepisach lub podwyższonej przez organ prowadzący.

Podsumowując, każdy z nauczycieli (uwzględniając stopnie awansu zawodowego, poziom wykształcenia i wymiar zajęć obowiązkowych, stanowiska kierownicze w szkole i sprawowane funkcje, stopień zaangażowania w pracę, a także z uwzględnieniem wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy przy zastosowaniu osobistej stawki zaszerogowania i dodatku za warunki pracy) otrzymuje co miesiąc wynagrodzenie obejmujące wynagrodzenie zasadnicze co najmniej na minimalnym poziomie oraz pozostałe składniki wynagrodzenia, obejmujące – stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 2-4 Karty Nauczyciela – dodatki: za wysługę lat, motywacyjny, funkcyjny oraz za warunki pracy; wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz nagrody i inne świadczenia.

Przepis art. 30 Karty Nauczyciela zawiera mechanizmy wyznaczające minimalne wynagrodzenie zasadnicze nauczycieli, jak i sposób określania wynagrodzenia średniego, do którego należy dążyć, przy czym nie musi być ono uzyskane przez każdego z nauczycieli. Powtórzyć bowiem należy, że może się zdarzyć, iż jeden nauczyciel będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od średniego, a drugi wyższe, w sumie zaś ich wynagrodzenia nie będą niższe od średniego wynagrodzenia wynikającego z Karty Nauczyciela. Co istotne, ani przepisy Karty Nauczyciela ani przepisy aktów podustawowych nie zawierają **nakazu**, aby podwyższać wynagrodzenia nauczycieli inne niż minimalne wynagrodzenie zasadnicze. Zatem nauczyciel, który otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze wyższe niż minimalne wynagrodzenie zasadnicze, nie uzyskuje uprawnienia do żądania podwyższenia mu wynagrodzenia zasadniczego, jeżeli – po zmianie wysokości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego – jego wynagrodzenie zasadnicze jest nadal wyższe od minimalnego. W takiej sytuacji znajduje się właśnie powódka, albowiem w 2012 roku E. D. otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4050 zł (od stycznia do sierpnia), a następnie (od września) w kwocie 4131 zł. Wynagrodzenie zasadnicze otrzymywane przez powódkę było do sierpnia 2015 roku wyższe od minimalnego wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem zawodowym magistra z przygotowaniem pedagogicznym, a więc na stopniu awansu zawodowego, jakim legitymuje się powódka, o ponad 1000 zł. Minimalne wynagrodzenie zasadnicze dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem zawodowym magistra z przygotowaniem pedagogicznym wynosi od września 2012 roku 3109 zł.

W tym zakresie niczego nie zmienia art. 33 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej. Przepis ten miał charakter jednorazowy w tym sensie, że nakazał modyfikację kwoty bazowej ale dla określenia wynagrodzenia średniego osiąganego przez nauczycieli na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego a nie wynagrodzeń indywidualnych nauczycieli zatrudnionych na terenie tej jednostki. Kwota bazowa na tej podstawie wzrosła z 2618,10 zł do 2717,59 zł.

To, że E. D. przy okazji podwyższania minimalnego wynagrodzenia zasadniczego również otrzymywała podwyżki wynagrodzenia, choć jej wynagrodzenie zasadnicze było wyższe od minimalnego, nie może oznaczać, że istniał w tym zakresie prawnie określony obowiązek. Jak bowiem wskazano wyżej, zgodnie z art. 30 ust. 10 Karty Nauczyciela – organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego **mogą** zwiększać środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, a ponadto **mogą** upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach oraz w granicach ustalonego planu finansowego szkoły, do przyznawania minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wyższej od ustalonej w przepisach lub podwyższonej przez organ prowadzący. Możliwość podwyższenia tych wynagrodzeń jest limitowana posiadaniem „dodatkových” dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego lub środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 30 ust. 10b Karty Nauczyciela). W konsekwencji, choć praktyką w Zespole (...) w C. mogło być podwyższanie wynagrodzeń wyższych niż minimalne, to nie można na tej podstawie przyjmować, że istniał taki obowiązek. Twierdzenia powódki w tym zakresie są dowolne, bo pozbawione podstawy prawnej.

Nie można również tracić z pola widzenia tego, co podkreślała strona pozwana, a mianowicie, że wynagrodzenie zasadnicze E. D. było wyższe od minimalnego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli na takim stopniu awansu zawodowego jak powódka, jak też że jej wynagrodzenie miesięczne (obejmuje jeszcze pozostałe elementy poza wynagrodzeniem zasadniczym) było istotnie wyższe od wynagrodzenia średniego. Jak bowiem wynika z przepisów, średnie wynagrodzenie nauczycieli dyplomowanych powinno wynosić 5000,37 zł, podczas gdy wynagrodzenie powódki wynosiło: od września 2012 roku – ponad 7700 zł, w 2013 roku – ok. 7850-7900 zł, w 2014 roku – ok. 7950 zł, a w 2015 roku (do sierpnia) – ok. 8460 zł.

Wszystkie podniesione okoliczności świadczą o niezasadności żądania powódki, stąd powództwo należało oddalić, jak orzeczono w punkcie I. wyroku.

Z uwagi na okoliczność, że strona powodowa przegrała proces, powinna ponieść koszty procesu poniesione przez stronę wygrywającą, tj. stronę pozwaną (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.). Wysokość tych kosztów, tj. 450 zł, obliczono na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Skoro wartość przedmiotu sporu (3899,96 zł) powoduje, że – stosownie do § 6 pkt 3 ww. rozporządzenia – wynagrodzenie pełnomocnika powinno wynosić 600 zł, to uwzględniając treść § 11 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia, należało zasądzić kwotę 450 zł (75% z 600 zł).

SSR Wioletta Szulc